

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iuliu-August-Septembrie al anului 1893, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al se poate scrie bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Iunie 1893, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel espedi-tura va fi silită a sista espedarea foiei.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

„Telegraful român” și „Budapesti Hirlap”.

În nrul 68 al foiei noastre, într'un articol cu datul 23 Iunie v. a. c., din incidentul unei asemănări ce o face „Bud. Hirl.” între starea noastră și a românilor din Basarabia, că asemănarea dintre ruși și magiari, ca stăpânitori, nu e potrivită și am dis. că ar fi în interesul patriei noastre să se ia de model bunăoră Helveția, țara libertății.

„Bud. Hirlap” în nrul seu din 9 Iuliu a. c. reproduce în traducere în fruntea foiei întreg articolul nostru amintit, precedat de un răspuns din partea redacțiunii, în care ne spune, că cestiunea de naționalitate la noi nu se poate rezolva după modelul Helveției

și că exemplul cu Helveția nu este potrivit. Pentru ce, vom vedea mai la vale. Aci constatăm, că „Bud. H.” la afirmațiunile noastre, în cari am arătat unele din volniciile, ce se comit, nu ne dă răspuns, că adevărate sunt ori nu, ci le încungiu după proverbul magiar: „kerüli mint a macska a forró kását”:

Singurul răspuns, ce ni lă, este dis în general.

„Magiarisarea nu ne este scopul, dela acesta ne opresce înțelepciunea noastră” și acest singur răspuns încă nu este adevărat. Nu se accentuează dîlnic prin foi propagarea magiarisării, agitându-se pentru ea? Nu se încercă a se magiarisa numele de persoane și chiar de comune? Reuniunile „de cultură” nu întrecăst a magiarisa pe „remagiari-sare”, și prin acesta conturbă liniștea între cetățeni? Nu s'a magiarisat justiția și administrația în instanțele cele mai inferioare ale acestor ramuri, călcându-se astfel legea de naționalitate? Apoi spre ce scop se duc copii slovaci pe pustele Ungarie? Dar spațiul nu ne permite a mai înșira dovezi, ca să probăm neadevărul afirmat de foia amintită și este și de prisos, căci totă lumea le cunoaște și de la înșirarea lor ne absolvă mai pre sus de toate vestitul „magiar” Dr. Kosztenszky, care în cartea sa denunță căre naționalitățile ca atari trebuie stirpate, er' ministrul Hieronymi gratulând autorului, aprobă cele dis de el!

În fața acestora vine totuși „B. Hirl.” și dice, că nu este scopul magiarisarea! Vorba românului: ascunđi în sac și ghiarele îi se vâd afară.

Cu privire la Helveția étă ce dice:

„Exemplul Helveției nu se potrivește cu raporturile noastre. Acolo au convenit din trei popore cu teritor de limbă mare trei fracțiuni în proporție egală la comunitate lor, dar cu toate aceste cantău în legătura lor slabă de drept public stau în continuu în vrășmășia (hadilábon) și desfa-

țarea lor este cestiune de timp și atâră de la conjunctura europeană, ér necapabilitatea lor de desvoltare este documentată.”

Că cetățenii, cari compun statul aparțin unor popore mari, ori sunt popore mai mici, bunăoră ca magiarii sau noi, acesta nu ar trebui să contribuie de loc la neliniștea internă a unui stat, ér că cele trei popore din Helveția sunt în „proporțiune egală”, acesta este un neadevăr, căci din circa trei milioane de locuitori ai Helveției, 2 milioane sunt nemți, vre-o 600 mii franceși și restul în sud italieni, dar cu toate aceste cele două milioane de nemți nu se trudesă cu munca sisifică, se germanizează (sau cum ar dice un kulturgylet helvețian în stil unguresc se „regermanizează”) pe franceși sau italieni, cum se silesc de giaba cetățenii cu noi naționalități. Fiecare cetățen se poate folosi de limba sa în scola și în viața de stat, cam cum ar fi se fie și la noi, negreșit că numai în palidă asemănare, legea de naționalitate, dar care ađi e numai pe hârtie. În Helveția nimenea nu e persecutat pentru naționalitatea sa, nici batjocorit și huiduit ca la noi și, pentru aceea, cine a umblat prin Helveția scie, că nici un nemț, francez sau italian din Helveția nu doarece a se alipi la statul puternic al națiunii sale, la Germania, Franca sau Italia, deși fie-care popor helvețian locuesse adevărat, că legătura între cantone e slabă. Legătura e tare între cetățeni și e nutrită și susținută de rađele adevăratei libertăți și egalități. Acolo nu sunt lupte de naționalitate, căci nimene nu le provocă, nimereia nu-i trece prin vecinului seu, cum fac la noi magiarii. Étă deci pentru ce am dis, că ungurii ar trebui să-și ia de model Helveția, ca să putem fie-care a ne desvolta liber și în liniște internă a progrese în toate, spre binele nostru comun.

Magiarii însă nu o vreau acesta; lor, ne spune „Budapesti Hirlap”, nu le convine nici Helveția, nici alte state

poliglote, dar echitabile pentru naționalități. Astfel deci n'au decăt se mergă pe calea apucată, la sfârșitul căreia stă scris — utopie, căci în timpurile noastre dreptatea valorează mai mult decăt forța brutală și întru a întocmi un stat în o cetate puternică contra putericiilor noastre stăpân al Basarabiei, cum dice „Bud. Hir.” că se nisuiască magiarii, este de lipsă mai nainte de toate echitate și loialitate față de toate poporele patriei noastre.

Cetatea numai în unire se poate zidi și susține, dar scim, că cu compatrioții noștri în această materie vorbim de giaba. Vorba românească: bate toca la urechia surdului.

Conferința extraordinară a delegațiilor alegătorilor români este convocată de nou pe 23 Iuliu st. n. a. c. la Sibiu.

Serbiile contra reformelor bisericesti. Episcopatul gr. orient. sêrbesc, anume patriarchul Brancovici, cu episcopii Dimitrie-vici, Nicolici, Popovici și Griscui au submiterut la împêratul și regele nostru un memorandum, în cestiunea reformelor bisericesti ale guvernului. În el episcopatul combatte energic reformele proiectate și arată, că ele devenind lege, vor fi spre stricăciunea bisericești și a poporului sêrbesc. Între altele se exprimă astfel: „Noi subscrisii declarăm cu profund respect, că studiind cu de-a măruntul programa de politică bisericescă a guvernului, am ajuns la convingerea, că esecutarea ei ar produce o așa schimbare în viața bisericescă, morală și socială a poporului sêrb ortodox, încât ea ar clătina și submina bazele existenței sale ar. Astfel, în încheere se rōgă de regele, ca patron suprem al bisericești sêrbesci, să scutêască biserica și poporul sêrb ortodox totdeauna credincios, de pericolul cel amenință.

„Magy. Hirlap” anunțând acest memorandum, dice, că proiectele bisericesti nu se combat din punct de vedere dogmatic, ci naționalitățile se tem, că tocmai prin introducerea căsătoriei civile

FOIȚA.

Guy de Maupassant.

Săptămăna trecută a murit, unul dintre cei mai mari romaniști Guy de Maupassant.

El și-a sfârșit zilele în apogeul carierei sale literare în mod tragic și compătitor, asemenea genialului nostru Eminescu — în casa de nebuni.

El s'a născut la 1850 în Normandia, din familie avută.

Anii copilăriei și i-a petrecut sub cerul azur al Normandiei.

Prin Flaubert, primul seu instructor, a fost introdus în literatura franceză.

După finirea studiilor, ca soldat a luat parte la războiul din anii 1870/71.

Prin anul 1879 i-a apărut primele lucrări literare.

A scris multe romane, câte-va romane, dar mai interesante sunt descrierile lui de călătorie.

Ca foiletonist a excelat cu deosebire, în diariul „Gaulois”. Guy de Maupassant e cel mai celut scriitoriu a secului nostru. Scrierile lui sunt reale, pline de lumină și cu spirit, asta a contribuit la aceea, că în scurt timp a devenit cel mai plăcut literat înaintea

publicului. Scrierile lui fără excepțiune, au avut succes strălucit, pentru-că a știut desvolta simțul, a pētruns în inimi și a desvoltat acel fenomen grandios, cără care publicul s'a uitat cu mirare, chiar și acel public, care greu scie apleția spiritele originale.

Cu jachetul seu frumos „Bel Ami” — pe care l'a numit după titlul celui dintău roman al seu, ce a avut un succes strălucit, — făcea adeseori călătorii pe mare și pe timp mai lung ori mai scurt dispără dintre omeni. Aici apoi dădea frâu liber fantasiei și se inspira la descrierea celor mai însemnate și interesante opuri.

Guy de Maupassant era de compoziție herculană, cu toate aceste o bōlă acută de nervi îl sdruncină, asemenea unei stânci zdrobite de valurile urieșe a tempestății.

Ce i-a causat bōla, nimeni nu scie, se poate însă, că ea s'a iscat din forțarea continuă a nervilor și prin fermentatura neobosită a creierilor, pe cari îi tină în încordare și fierbințelă neîntreruptă.

Pentru literatură era deja de doi ani mort. Nervositatea a ajuns apoi la nebunie. De un jumătate de an a trăit fără conștiință de sine — tîmpit.

Și tot nu a adormit linistit, diua ultimă a fost forțe tirană pentru el, a suferit chiar și în ultimul moment al vieții sale laborioase.

Astfel s'a stins și s'a sfârșit viața unui geniu al secului XIX-lea.

Guy de Maupassant a avut o viață forțe activă, asta se vede de acolo, că în timp așa scurt a lăsat la dōdăzeci de ani.

El a fost iubit de societatea naltă. La înmormântare au luat parte un număr frumos din clasa mai înaltă, mai mulți artiști și scriitori.

La mormânt Zola a rostit o cuvântare frumoasă, pe care a încheiat-o astfel: „Lucrările lui Maupassant nici când nu vor fi prea multe pentru public. Dōrmă în pace somnul etern, câștigat scump, fiind încredințat despre existența nesfârșită a operelor lui. Aceste vor trăi și asigură și viața lui.”

Noi cari l'am cunoscut îi vom păstra în inima noastră icōna plină de putere și suferință. Lrăceia, cari îl vor cunōșce numai din scrierile sale, îl vor iubi pentru acel cântec etern al iubirii, pe care l'a cântat în viață.”

Că ce a pierdut literatura prin Maupassant, cred a fi de prisos să mai spunem, căci nu există om cu educațiune cât de înfioră, care a cetit, să nu fi auzit de renumele lui.

Margareta Moldovan.

Cura de apă.

Ce dice preotul Kneipp despre cura de apă?

Introducere la cartea „Cura de apă” de Kneipp. (Încheiere.)

Numai acum 50—60 de ani, era cu totul altfel. Unde o să ajungem, dacă sănătatea omenilor a luat-o atât de repede pe povârniș la vale? E timpul să ne întorcem?

O să adaog un capitol mic despre înțelegerea apei pentru întărirea corpului întreg și a deosebitelor membre. Mijlōcele acestea, cari dela început au fost primite cu un zîmbet sceptic, au ajuns acum mult înțelegute și aduc rezultatele cele mai frumoase. Vivant sequentes!

Nu e vorba, ar trebui să se scrie capitole interesante despre nutrițiune, îmbrăcăminte și aerisire. Dar despre acestea pe altă dată. Eu sciu, că opiniile mele acestea și de de mare opoziție. Cu toate acestea șiu mult la ele, fiind-că mi-au fost probate prin o experiență îndelungată. Ele nu sunt ciuperci, ce mi-ar fi crescut peste nopți în creeri,

să vor contopi cu poporul magiar. Aceste momente, încheie numita fôie, fac de dorit, ca cât mai curând să se realizeze reformele.

Va se dică liberalismul mult trimbițat calea-valea; și în aceste cestiuni să servescă de conducător șovinismul!

Revista politică.

Pe când scirile din Berlin anunță, că guvernul german a hotărât să favorizeze într-un cât se poate produsele agricole ale României, prin tace mai re-duse, pe când scirile din Bucuresci anunță, că cu tot timpul nefavorabil recolta bucatelor totuși va fi relativ bună și că fânul s'a urcat însemnat în prețiu pentru-că agenții francesii voiesc să cum-pere cât de mult fân, pe atunci scirile din Viena comunică, că pertractările anevoioase de până acuma între România și monarchia noastră pentru încheierea convențiunei vamale s'au amênat până la toamnă, când așa se crede, că se vor putea duce la îndeplinire. Foile monarchiei noastre relevă, că cauza greutăților și a amênării pertractărilor o fac împuțerniciții guvernului român care au ridicat, în ședința ultimă, ce s'a ținut, nouă pretensiuni și care dau de gândit bărbaților competenți ai monarchiei.

Moștenitoriul de tron rusesc, care a participat la nunta de curte din Londra, la reîntorcerea sa a dat pe la Berlin, de unde ne vin scirile, că moștenitoriul a fost primit în mod solemn și foarte cordial de către împăratul german, carele l'a așteptat în uniformă de colonel rusesc, purtând ordul sânt. „Andreu“ La curte s'a dat un mare prând în onôrea înaltului ôspe. Foile comentéză în diferite moduri prezența moștenitoriului de tron. Unele spun, că prin această Rusia a dat să înțelegă Franciei, că nu i convine nestabilitatea de lucruri de acolo, carea s'a agravat prin mișcările din timpul din urmă. Altele însă mai șirete spun, că principele a intenționat venirea s'a tocmai acum, când se desbat proiectele militare germane, ca să presioneze asupra desbaterei, să dea lucrului adecă înfașurarea, că Rusia și Germania trăind în prelinie nu e de lipsă ca să se pună așa de mare pond pe dezvoltarea puterii armate a Germaniei.

De alt felu împăratul german folosește toate ocaziunile pentru-ca să accentueze necesitatea sporirii și dezvoltării puterii armate. Primind în audiență biroul parlamentului, împăratul a relevat din nou, că pentru menținerea păcii e necesar a se întări armata, precum o fac statele vecine. Condițiunile economice ale Germaniei, cer o ușurare,

ce numai adoptarea proiectului mititar ar putea să o aducă împăratul a relevat apoi iuțela, cu care proiectul mititar a fost votat în Franția.

În cea-ce privește lipsa de furagii, împăratul a ăis, că autoritățile imperiului și statele federale vor lua toate măsurile pentru a împede ca situațiunea să se înrăutățească.

Cestiunea punerii sub acasă a metropolitului bulgar Clement, episcop de Tirnova, încă face parte din discuțiunea generală în presa europeană. Actul de acasă sună astfel: Procurorul dela Tirnova acasă pe metropolitul Clement: 1. că a ațitat poporul la răscolă contra regimului; 2. că l'a ațitat contra principelui și 3. că l'a vătămât pe principe în vorbirile sale. În această afacere „Cor. Pol.“ află, că acasă se basază încă pe legea penală turcească și cere condamnarea cu mörte. Nu se poate însă, ca să se ajungă la o astfel de condamnare. Acesta nu o ar îngădui nici chiar puterile streine. Condamnarea lui ar pute să înăsprască agitațiunile. Nu rămâne alta dar, decât ca procurorul să se retragă acasă și Clement să fie eliberat, ori cel mult dat în judecata statului preoțesc, precum o a pretins această esarchul bulgar dela Constantinopole.

Pentru pertractarea punerii sub acasă a fostului guvern sârbesc Avacumovici s'a defipt ziua de 15 Iuliu. După scirile din Belgrad, cestiunea această n'a prea însuflețit nici chiar pe matadorii radicalilor, care nici unul nu se află subscris pe hârtia de acasă, ci numai deputați de a doua mână. Progresistii au declarat, că ei numai în cazul acela vor sprigină acasă, dacă și cabinetul radical de mai înainte va fi tras la răspundere. Secretariul consulatului sârbesc din Viena a plecat la Carlsbad, pentru ca să înmanșeze fostilor ministri Ribarac și Kundovici, acasă pe lângă revers și totodată să le prezente invitarea președintelui scupcinei, pentru a lua parte la aceea ședință.

Manifestul studenților români către studenții universitari din străinătate.

Sub titlul acesta, foile din România publică următorul manifest adresat tinerimii din străinătate:

Sunt aproape trei ani, de când v'am adresat vouă și Europei întregi, un memoriu, în care espuneam situația tristă și de nesuferit, ce se crează românilor din regatul Ungariei prin neînțeleptă purtare a cărmuitorilor.

Acolo vă dovedeam cu acte necontestate istoricesc toate drepturile, ce se cuvin

românilor de sub corôna Sfântului Stefan, și ve mai dovediam cum toate aceste drepturi sunt ăilnic violate în disprețul legii, istoriei și umanității.

Ne amintim cu câtă dragoste vrednică de înțelepciunea voastră, cu cât entusiasm vrednic de mărirea cauzei ați întâmpinat dreptele noastre reclamații, ne amintim și păstrăm, ca nesce odore sfinte răspunsurile voștre, în care fie-care rënd e o puternică explozie de protestare împotriva celor-ce îndură românii din statul vecin.

Toate aceste dovești de afecțiune au născut în frații noștri speranța, ăau mângăiat mamele, cărora li-se răpesc copii pentru magiarizare, au consolat soțiile luptătorilor, care zec în închisori; dar totuși nu au îmbăldat inimile oprimatorilor, nu au luminat mințile șovinistilor, care doresc să rămână în disprețul vremurilor de acum, ca cei mai neomenoși și nesciitori de dreptate.

De atunci și până ădi opera de apăsare a elementului românesc din Ardel s'a continuat neîntrerupt, când pe ascuns, când pe față, de atunci și până ădi noi românii liberi nu am încetat de a fi vecinic provocați, vecinic neliniștiți din cauza agitațiilor unguresci, dar ătă că acum pornirile rele ale acestor turburători ai propășirii obștesci se deslănțesc fără nici o margine: esasperați de crâncena rezistența ce au întâmpinat la toate loviturile lor, esasperați, că românii la instigațiunile de răsculare au răspuns cu liniștea și siguranța poporului pătruns de foloșele păcii, ei prepară acum o nouă lovitură, pe care o socotesc mortală.

Eroii, care se jertesc în lupta cinstită ce au pornit împotriva apăsătorilor, reprezentanții inteligenței ai culturii românesce, jurnaliști, învățători, preoți, care țin să păstreze neatinsă comôra scumpă a obiceiurilor, a graiului și a naționalității românesce, acei care s'au dus să ceră dela capul statului intervenția Sa, și în fine patruzeci de camarădi studenți, care au alcătuit monumentul cel mai neperitor în istoria noastră contemporană, — „Replica“ atât de cunoscută, operă a dreptății, plămădită în durere și în suferință, sunt considerați ca vrășmași ai patriei li se deschide un proces de trădători, de criminali, care au atentat la siguranța statului, pentru-că au cerut dreptatea de unde trebuiau să o aibă, pentru că au tras cortina pe neașteptate din fața unui tablou întristător, ca lumea totă să surprindă pe acești comediiani magiari nepregătiți, necostumați în haina fals strălucitoare a liberalismului, în care le place să-și învalue cinismul.

Astfel va trebui, ca acești bărbați, pe care noi îi cinstim, campioni ai unei cauze umanitare — să umple închisorile ungurești alături cu cei din urmă omoritori, pentru-că voese să reinvie dreptatea.

Și cine sunt aceia, pentru care se luptă?

Sunt razimul împărăției austro-unguresci, sunt inteligențele a 4 milioane de români, care au contribuit la mărirea statului, sunt brațele oțelite, sunt inimile curajoase, care

Câte respirații nu facem într-o minută, într'un cés, într'o ăi, într'o nôpte!

Ce stricat trebuie să fie aerul dacă nu se observă fumul în el! Și dacă nu aerisezi miasmele stricăcioase străbat în plămâni. Urmările trebuie să fie de asemenea rele și păgubitoare.

Tot așa de stricăcios este pentru corp și căldura prea mare în odaie, fiind-că căldura are o proprietate de a distruge și consuma elementul dătător de viață, oxigenul. Căldura din odaie să fie între 12--14 grade R. Nici odată să nu trecă peste 15°.

Odaile de dormit să fie de asemenea aerisate; tot asemenea paturile și saltelele.

În chipul acesta am spus tot ce ași fi avut de spus aci. Din cele ăise pôte să-și formeze ori-cine o idee despre mine, și dacă bat la ușe să me lase să întru sau să me respingă. Eu me aștept la una și la alta și n'o să me supere nici una.

au câștigat atâtea victorii, sunt mamele acestora, ale căror trupuri au slugit de metereze pentru câștigarea independenței patriei și pentru înălțarea, din nefericire, a anii despotism atât de cutezător.

Manifestul continuă a spune mai departe, că tinerimea rom. universitară nu va părăsi nici când cauza românilor de sub corôna Sfântului Stefan, ci o va apăra și susține cu demnitate, apoi înșiră gravaminele românilor și nedreptățile, ce le sufer aceștia pe teren cultural bisericesc-scolar, politic și chiar și pe teren economic, precum și în privința întrebunțării limbei lor materne în viața publică etc. și în fine încheie în modul următor:

Camarădi!

Dacă venim să desfășurăm înaintea minții voștre priveliștea jalnică a unui popor atât de brav și atât de asuprit, dar care e gata a-și jertfi totul pentru revendicarea drepturilor sale, dacă vă cerem binefăcătorea intervenție pe lângă puterile statului vostru, această nu o facem numai în numele românismului amenințat, dar o facem în numele învățăturilor înțelepte și luminate, care ne încăldesc sufletele tuturor, în numele bine-lui omenesc, care suferă de a se vedé desprețuit, o facem ca element de ordine în numele păcii, de care suntem de atâtea vreme jinduți, în numele civilizației acestui véc bătrân, al cărui amurg ăamenință să fie încadrat de o lumină atât de tristă. O facem socotind, că dragostea voastră pentru noi e pururea vie, și plini de speranță, cu presimțirea dulce a isbândei apropiate, ne îndreptăm protestele și plângerile noastre către voi și ve rugăm să ne fiți razim temeinic, să cereți alătura cu noi încetarea asupririlor, desrobirea românilor din statul magiar, să ne unim cu toții forțele risipite, să doborâm pedecile dezvoltării generale, și colône puternice, să spriginim pe umerii noștri bolta imensă, care stă să se nărue, a libertății Europei, a păcii și a culturii.

Studenții universitari români.

Noutăți.

Personal I. P. S. S. metropolitul primat, al României părăsesce capitala Sâmbătă, pentru a se duce la Sinaia, unde va da o vizită regelui; de acolo va lua trenul pentru Marienbad, unde va face o cură de băi. I. P. S. Sa metropolitul se va întorce în țară pe la finea lui August.

Pentru alegerea episcopului sâsesc, după cum anunță „Siebenbürg. D. Tageblatt“, se fac pregătiri din partea consistoriului bisericeii evanghelice. Toți preoții bisericilor sâsesci sunt provocați, ca în 16 Iuliu n. c. să vestescă în biserică pregătirile pentru alegerea de episcop. Ca termin preclusiv s'a hotărât: Pentru propunerea presbiteriilor la alegerea episcopului, 15 August; pentru alegerea de șase candidați, pentru oficiul episcopului prin adunările districtelor bisericesci, 1 Septembrie; în fine pentru alegerea episcopului prin adunarea generală a bisericeii, 20 Septembrie n. c.

Manevrele armatei române ce vor avé loc în toamnă acestui an, scrie „Cercul publicațiilor militare“, vor fi mult mai importante, decât cele făcute în anii precedenți. Vor lua parte la ele 2 corpuri de armată, divisia 6 de infanterie și o divisiă de cavalerie. Trupele vor fi concentrate pela începutul lunii lui Septembrie și pe la finit se vor executa manevrele. Corpul 2 de armată se va transporta cu calea ferată pe linia de apărare Focșani. Namolôsa Galați. Divisia 6 de infanterie cu divisia de cavalerie compusă din toate regimentele permanente se va concentra la Tecuciu. Manevrelor vor avé loc aproape pe același teren, pe care au fost făcute în anul 1882. Se vor da 2 bătălii, după care va avé loc defilarea la Tecuciu și apoi desconcentrarea trupelor.

Oprirea exportului de nutreț. Guvernul austriac și ungar vor da în curând or-

ci sunt pôme scumpe, căci pentru unele prejudicii o să pară amare și acre, dar pentru un stomach sănătos o să priască admirabil.

Vream să mai spun, că referitor la nutrițiune regula principală la mine e: Mai priincioasă e pentru trupul omului mâncarea uscată, simplă și neprefăcută prin condimente. Ca beutură să fie apa, pe care Dumnezeu ne-o dă nefalsificată la fie-care isvor. Eu nu sunt puritan, admit să bea un păhar de vin ori bere, nu-i atribui importanță obicinuită. Da, din punct de vedere medical, după bôle beuturile acestea jôcă un rol ôre-care; în condiții sănătoase însă eu prefer pômele.

În îmbrăcăminte eu urmez pe strămoși. Haina ce se tórce și se țese în casă este cea mai bună. Eu sunt contra distribuirei neechitabile a îmbrăcămintelor pentru fie care anotimp. Mai ales iarna, această e o adevărată plagă. Capul are o căciulă, gâtul are o legătură ori un șal de lână, umerii pôrtă un învăliș întreit ori împătrit, ba când ieși pe stradă fi mai încarci și cu o blană; numai bițele picioare rămân, sêrmănele, ca și vara tot cu ciorapi în cisme ori ghețe. Ce urmază de aci? Îmbrăcămintele de sus ridică sângele și căldura precum o pompă ridică apa

mereu în etagiul de sus, ér estremitățile inferioare rămân anemice și reci, și e natural, că astfel să se manifesteze dureri de cap, congestiuni și o mulțime de alte miserii. Mai departe eu reproberez ca îmbrăcăminte de lână să acopere imediat pielea, și sunt pentru rufele uscate și solide de cânepă. Acestea sunt pentru mine o piele peste piele, care n'o moleșește ci o frécă și o agită mereu. Lâna pe pielea golă este un absorbant de sucuri și căldură și contribuie mult la anemia generațiunei noastre mici și slăbănoge.

Urméză aerisarea. Ne place pescele, care trăește în ape de munte și disprețuim pescele de mocirle și ape puturose. Așa e și cu aerul. Același aer inspirat pentru a treia ôră, e ca otrava, ăice un medic vestit. De aceea odaile noastre trebuie aerisate mereu. Aerul cel mai curat se strică prin respirație. Scim, că un grăunte de tămâie pus pe un mangel umple o odaie întrégă de miros. Scim mai departe, că dacă tragi dintr'o țigară ori pipă de 15—20 ori odaia întrégă se umple și mirôsă a fum. Lucrul cel mai de nimic e în stare să schimbe foarte iute aerul din odaie. Și nu sémână respirația cu acest fum?

dinațiuni severe, prin care se oprește exportarea fânului, a paielor și a altor plante de nutreț. E simptomatice lucruri, că guvernul francez și-a trimis agenți prin toate părțile, cari cumpără fân cu ridicata; mai vârtos din România s'a exportat foarte mult fân, de aceea și prețurile sunt foarte urcate.

Protest. Studenții ieșeni, întruniți în ziua de 23 Iunie 1893, au protestat cu colegii lor din București în privirea violării evidente a primelor principii de dreptate, prin împedecarea conferinței naționale din Sibiu, și consideră această faptă ca o încălcare vădită a drepturilor asigurate românilor prin constituția dela 1867.

Promotio sub auspiciis regis. La inițiativa facultății de filosofie din Budapesta ministrul de culte a asternut M. S. o rugare ca să se reintroducă promoțiunea de doctor așa numită sub auspiciis regis, adică în prezența unui reprezentant al regelui. Maj. Sa a aprobat cererea. Pentru a pute avea deosebita onoare a fi promovat de doctor „sub auspiciis regis“ se cere, ca studiile gimnasiale, universitare și toate riguroasele să le facă cu distincțiune. Cel ce se promovează capătă un inel de aur cu inițialele numelui Maj. Sale regelui.

Congresul de medicină internațional. Biroul central ne trimite următoarele comunicări: Al XI congres internațional de medicină se va deschide la Roma în 24 Septembrie, în prezența Maj. Sale regelui Italiei. El va fi presădat de ex ministrul prof. Guido Baccelli și va ține până la 1 Octombrie. Lucrările se vor împărți în 19 secțiuni. Numărul membrilor înscriși și mai ales al dărilor a crescut foarte tare dela ultimul congres ținut în Berlin. Până acum figurează o mulțime de somități, care vor lua parte și care vor ține conferințe în specialitatea lor. Numărul comunicărilor științifice e foarte considerabil. Cea mai mare parte a guvernelor și-au numit delegații. Pe liniile ferate italiene se vor reduce foarte mult prețurile pentru a putea vizita frumoasa Italie. Intrarea e gratuită în principalele muzee etc. Guvernul și municipiul Romei face toate pregătirile pentru a primi pe oșpeți în mod sârbătoresc. E destul ca singuraticii membri să anunțe sosirea lor prin o carte postală, adresată prof. L. Pagliani la Roma.

Mormântul lui Alecsandru cel mare. Scirile ce ne vin din Alecsandria spun, că s'a descoperit acolo mormântul lui Alecsandru cel mare și al Cleopatrei.

Husari înecați. Pe când escadronul de husari staționat în Tolna făcea exerciții de înot, trei husari, cari au căpătat poruncă să treacă apa, au picat de pe cai și cu toate silințele de ale veni în ajutoriu s'au înecat.

Pedepsit? Publicistul Árpád Benedek, după cum se comunică din Alba regală, a fost pedepsit de pretor cu 10 fl., din cauză, că pe timpul epidemiei de coleră, publicistul a intrat în baracă, pentru a și lua informațiuni despre stare bolnavilor și a epidemiei.

Programa festivității populare, cu ocaziunea sărbătorii de 100 ani a edificării bisericii din Poplaca, despre care am publicat avis în numărul ultim al foiei noastre, este următoarea:

Programa zilei:

I. După terminarea serviciului de seară, care începe la 6 ore dimineața, parastas solemn pentru întemeietorii și binefăcătorii răposați ai acestei biserici.

II. La 4 ore p. m. vecernie.

III. La 6 ore seara producțiune musicală-declamatorie cu corul școlii, condus de inv. dir. Ioan Banciu în edificiul școlar după următoarea programă:

1. Cuvânt ocașional, rostit de parohul Coman Baca.
2. „Rugăciune de seară“, de I. V. cântec în două voci, executat de corul școlii.
3. „Cerșitoriu“, poezie, declamată de un elev.
4. „Ca un glob de aur“, cântec popular în trei voci, executat de corul școlii.
5. „Slăvina stăpânului“, anecdota poezială decl. de un elev.

6. a) „Sfârșit de toamnă“, de D. G. Kiriac, cântec în o voce.

b) „Sera“, de I. V., cântec solo și cor în trei voci, ambe executate de corul școlii.

7. „Glasul străbunilor“, poezie de I. N. L., declamată de un elev.

8. a) „Doina“, cântec popular în o voce, cântat solo de un elev.

b) „Trageți hora“, de D. G. K., cântec în trei voci executat de corul școlii.

10. „Deșteptăte române“, în două voci executat de corul școlii.

IV. După producțiune urmează petrecere cu joc.

Intrarea de familie 50 cr., de persoană 30 cr. v. a. Suprasolvirile se cuităză pe calea publicității. Eventualul venit curat este destinat pentru fondul înființat din incidentul acestei sărbări seculare spre scopul clădirei unei năuie biserici în această comună.

Invitare la petrecerea de vară aranjată de reuniunea femeilor române din Rășinari, care va avea loc Duminică în 4/16 Iuliu a. c. în „Dumbrava mică“. La cas de timp nefavorabil în edificiul școlii. Plecarea în pădure la 11 ore a. m. Venitul curat este destinat pentru fondul reuniunii. Prețul de intrare de persoană 50 cr., de familie 1 fl.

Bolă de cai. Ni se comunică că mărirea de cai s'a ivit mai departe și în comuna Készi (comit. Szilágy), mai mulți cai au fost înveninați, de asemenea în comuna Roșia (comit. Sibiu) au fost înveninați 2 cai. Această boală s'a constatat și în comuna Szentlélek din comit. Csik.

Accidentele în România. Biroul statistic publică numeral accidentelor păgubitoare în cele dintâi 6 luni ale anului 1892.

S'au întâmplat în țara întreagă: 425 incendii; 304 casuri de grindină; 198 casuri de ploii și furtune; 83 trăsnete; 32 casuri de insecte vătămătoare; 93 casuri de inundațiuni; 24 casuri de alte accidente.

După urma acestor accidente au suferit: 396.749 pomi roditori; 1235 hectare grădini, 42,653 hectare sâmănături; 4567 hectare fânețe; 330 hectare păduri; 3500 hectare vii; 657 vite; 52 casuri întreruperi de comunicație și 187 casuri de diferite obiecte. Casurile de morți cauzate de aceste accidente înregistrează 34 bărbați, 9 femei și 8 copii.

Totalul pagubelor provenite din accidentele indirecte de mai sus se urcă la sumă de 5.047.909 franci.

Cele mai mari pagube au fost în Aprilie Maiu și Iunie. Viile a'înse de flocceră și distruse nu figurează în cifra indicată mai sus. În sate proporția incendiilor este de o casă de fire-care sat. Incendiile care se nimicesc sate întregi sau părți de sate, sunt rare.

Lucrul manual în România. „Vestea“ scrie, că dl ministru Tache Ionescu a trimis pe dl George Moian, fost profesor de lucrul manual și la seminariul nostru „Andreian“, în străinătate, ca să studieze lucrul manual și să facă un raport, pe baza căruia să se poată introduce în școle această specialitate.

Prospectul de recoltă în România.

Din București se scriu la „B. H.“ următoarele:

Pe cât de rău s'a început primăvara, pe atât de bine se va termina vara. Natura dăruie nici când n'a făcut așa minune, ca în anul acesta. Încă în Maiu erau sămănăturile împilate, aproape de nimicire, mai cu samă în Moldova și acum chiar și aici este prospect de recoltă mijlocie, nu numai de grâu, dar și de orz și de primăvară. Grâul, orzul, ovășul și secara în tota țara vor da recoltă mijlocie și în parte și mai bine și dacă nu vor fi bătute de elemente, va fi bună și calitatea României speră a avea 20—21 milioane de hectolitree de grâu, 2—3 milioane de hect. de secară, 6—7 milioane hect. de orz, 5—6 milioane hect. de ovăș. Păpușoiul, producțiunea de frunte a României, este poate mai slab; ploile multe și buruiana i-au stricat mult, așa că pe unele locuri a perit, pe al-

tele s'a gălbinit, încât nu se mai poate îmbunătăți și se taie. Cu săpatul în România sunt numai la început, cu toate că s'a început și secerișul. Se seceră deja în putere pe locurile mai la țară, cu deosebire înspre Dunăre. Păpușoiul numai așa se va tocmi, dacă va fi timpul priincios și va fi săpat în curând. Viile sunt în multe părți cu peronosperă și astfel recolta va fi puțină, asemenea și pomele promit puțin. Foarte bine stă lucrul însă cu nutrețul în tota țara.

Erba de cósă și pășunea de mult n'a fost așa de frumoasă, ca în anul acesta. Fânul este căutat deja de francezi și englezi, unde recolta de nutreț e slabă. Prețul fânului s'a urcat cu 50—60 de procente.

Să crede, că se vor câștiga anul acesta foarte mulți bani pentru nutreț.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Țara noastră.

Descriere populară a Ardélului.

de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Existența păturilor de cărbuni a fost cunoscută și în secolul trecut. Benkő ne spune, că la 1782 cărbunii s'au aprins și au ars mai multă vreme, er generalul Laudon a aprins o masă de cărbuni în Valea—Arsă și prin acesta a spărat pe turci, cari intraseră în valea Jiului. Exploatarea cărbunilor s'a început numai în 1867. În acest an a deschis societatea de mine și cohuri din Brașov cea dintâi baie la Petroșeni. Alte mine au fost deschise de câtră stat în apropiere de Petroșeni, (una la Petrița și alta pe Jieț) pe cari acum le exploatează tot numita societate, plătind arândă statului. Minele stau în legătură una cu alta și cu gara dela Petroșeni prin șine de fer, pe cari se transportă cărbunii în vagone. Pe an se scot din băile de aici peste 700 mii măști metrice de cărbuni, în valoare de 1/2 milion floreni. Acum de curând s'au deschis mine nouă la Lupeni, în valea Jiului apusen, până unde s'a făcut și cale ferată.

Coridorele (gangurile) băilor sunt joase, cu cotituri și cu dese adânciri și înălțări de teren; ici-colo se află prin ele locuri moirlose. Cărbunele de Jiu este tare, de coloră neagră, frântura lui este sgronțuroasă (sbărită) și arde cam cu greu.

În valea Jiurilor se află 10—14 comune, cari până în timpurile mai nouă au fost curat românesce. Dar de când cu lucrarea băilor au venit pe Jiu o mulțime de streini, nemți, poloni, boemi, unguri și ovrei, mai cu semă băieși și meseriași și s'au așezat prin comune, cu deosebire la Petroșeni. Comunele de pe Jiu apusen sunt fundate în secolul trecut și s'au format prin emigrarea locuitorilor din comunele împoporate dela pôlele de mătănopte ale munților Hațegului. Pentru aceea cele mai multe poartă nume derivate dela numele satelor, din cari am emigrat locuitorii. Astfel Uricani-Hobicieni se trage dela Uric-Hobița; Bărbăteni dela Riu-Bărbat, Măteșteni dela Mătești, Livădeni dela Livadia, chiar și Petroșeni a fost o colonie a comunei Petros de lângă Streiu ș. a. Dintre comunele de pe Jiuri cea mai însemnată este Petroșeni. Înainte de a se deschide băile, Petroșeni era un sat de munte simplu, acum este un orașel, cu case și alcătuirii moderne. El are mai multe predii, cu cari la oaltă numărul locuitorilor se urcă la 7610, dintre cari partea cea mai mare sunt băiași, apoi meseriași și neguțatori. Petroșeni este centrul exploatațiunii băilor de cărbuni; aici s'au așezat cei mai mulți streini veniți în valea Jiului și pentru aceea aflăm între locuitorii acestui orașel reprezentate toate popoarele amintite mai sus. În Petroșeni se află scaunul unui protopopiat român gr. cat. de care se țin 16 parohii și mai multe filii,

cu 13,315 de credincioși. Parochiile române gr. orientale de pe Jiuri se țin de protopopiatul Hațegului.

Locuitorii de pe valea Jiurilor sunt în parte covârșitoare români. Ei, după natura locului, sunt popor de munte și modul de traiu și datinele lor au asemănare în multe privințe cu cele ale moților din Munții-Apuseni²⁾. Astfel la jiieni, ca și la moți, există datina, că dacă un fecior se căsătorește cu o fată și merge să șadă la socri, adică intră în familia și averea fetei, el își perde numele său familiar și primesce de nume familiar (poreclă) pe cel al nevastei, respective al socrului său.

(Va urma.)

Din public.³⁾

Mulțămă publică.

Societatea de lectură „Andreiu Șaguna“ a teologilor și pedagogilor gr. or. români din Sibiu, își împlinesce o plăcută datorință, exprimând prin această, în public, sincerile sale mulțămite tuturor acelor prea onorați domni, dăme și domnișore, cari din incidentul sărbării iubileului de 25 ani ai societății, au binevoit a contribui cu anumite sume de bani la crearea fondului indicat pe invitări. Anume au deus:

1. Săra la cassă. Domnii: Dr. D. P. Barcian, prof. sem. și președinte al societății, 5 fl., Ioan Droc, protopresbiter, 5 fl., Dr. Ilarion Pușcariu, archim. și vicar archiepiscopesc, 3 fl., Eugen Brote, 3 fl., Aurel Popescu, stud. jurist, 3 fl., Ioan Hannia, dir. sem., Ioan Papiu, protopresbiter, Dr. Remus Roșca, secr. consist., Ioan Ghibu, prof. sem., George Dima, prof. sem., Dr. Ioan de Preda, adv., Nicolau Ivan, adm. prot., Dr. Nicolau Vecerde, adv., Dr. Amos Frâncu, adv., Maior Muntean, câte 2 fl., Zacharie Boiu, ases. consist., Mateiu Voileann, ases. cons. și ref. școlar, Demetriu Comșa, prof. sem., Dr. Petru Șpan, prof. sem., Dr. Vasiliu Saftu, prof. sem., Dr. Emilian Popescu, prof. sem., Dr. Iuliu Grecu, medic, Dr. Vasiliu Bologa, prof., Silvestru Moldovan, redactor, Dumitru Cunțan, prof. sem., Ioan Popoviciu, prof., Sabin Barcian, proprietar, Stefan Demetriu, dir. de tipogr., Emilian Cioran, preot, Dr. Josim Chirtop, cand. adv., George Decan, Elie Moga, inv. Bunea, sublocotenent, Alecsandru Borza, voluntar-medicinist, câte 1 fl.; Victor Tordoșan, cancel. consist., Ioan Dămian, cancel. consist., N. Stăneasă, preot, N. Stăneasă, inv., George Joandrea, inv. câte 50 cr.; N. Prașca 40 cr.

Domnele: E. Lucaș, L. Simonescu, câte 2 fl.; Ioana Rebeș, A. Balinț, R. Petric, I. Jurca câte 1 fl.; d-șorele: E. Stoianoviciu, Elisa Nasta, profesoresă, Eugenia Trif, profesoresă, Dora Mitrea, Letița Roșca câte 1 fl.

2. Ulterior a fost înmanate următoarele sume dela: N. N. 20 fl.; N. D. Racovitza, mare proprietariu în București 10 fl. 07 cr.; Parteniu Cosma, dir. de bancă 5 fl.; Iosif Șterea-Șuluțiu, cons. de trib. reg. 5 fl.

3. Prin postă au încurs dela: Ilustratarea Sa Domnul episcop al Aradului Ioan Meșian 5 fl.; Galacteon Șagău, protopresb. (Reghin) 5 fl.; Ioan de Leményi (Brașov) 2 fl.; Alecsandru Roman, prof. universitar în Pesta 3 fl.; Basiliu Bașotă (Abrud) 2 fl.; Nestor Manciu (Ocoluș-mare) 2 fl.; Dr. A. Tincu adv. (Orăștie) 1 fl. Venitul întreg: 135 fl. 97 cr.

4. Dl Nicolau Cristea asesor consist. din același incident a donat pe sâma bibliotecii societății opurile lui Aristotel.

În fine societatea mulțămește prin această și publice stimabilei domnișore Eugenia Simonescu, care a binevoit a lua asupra și sarcina de a acompania la pian o cântare solo, în sâra sărbării acestui iubileu.

Sibiu, în 26 Iunie v. 1893.

Pentru comitetul arangiator:

Ioan I. Georgia,
președ.

George Lupu,
cassariu.

¹⁾ De cercul pretorial al Petroșenilor se țin 14 comune (între cari două aparținătoare vălii Streiului), cu 18701 de locuitori. Dintre aceștia 13788 sunt români. (Helységnevtár ed. de of. stat. r. u. la 1892).

²⁾ Date despre traiul, datinele și portul Jiienilor mi a comunicat dl. Simeon Zehan, învățător în Lupeni — Paroșeni.

³⁾ Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu e responsabilă.

Red.

Loterie.

Mercuri, în 12 Iuliu n. 1893.

Sibiu: 39 27 90 68 74

Concursmassa-Verkauf.

Die zur Concursmassa der hiesigen Firma „Anton Drexler's Wittve“ inventierten Möbel, Hauseinrichtungstücke, Decorationsgegenstände, Posamente etc. etc., werden am **19. Juli d. J. Früh 9 Uhr** und den darauf folgenden Tagen in öffentlichen Versteigerung, eventuell auch unter dem Schätzungswerte, (an den Meistbietenden gegen sogleiche Baarzahlung abgegeben).

Der Ersteher hat nach erfolgter Zuschlagung des erstandenen Stückes und Erlag des Meistbotes das erstandene Gut sofort zu übernehmen und für dessen Wegschaffung zu sorgen, da die Concursmassa nach Uebergabe desselben an den Ersteher keine Gewähr leistet, und nachträgliche Reclamationen überhaupt nicht mehr berücksichtigt werden können.

Die Licitation findet im Magazine der Firma, Heltauergasse Nr. 7 statt, und gelangen die einzelnen Gegenstände in der inventierten Reihenfolge zur Versteigerung.

Der Massaverwalter:

[101] 3—3

Dr. Oskar Kabdebo,
advocat.

Ganz seid. bedruckte Foulards 85 kr.

bis fl. 3.65 p. Met. — (ca. 450 versch. Disposit.) — sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. [15] 9—16

Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) Zürich.

„ARDELEANA“ institut de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

Nr. 146/1892.

Avis.

Institutul de credit și de economii „Ardeleana“ societate pe acții în Orăștie (Szászváros) piața mare Nr. 2 și 4 în casele proprii, primesce depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

- Depuneri făcute la a căror ridicare nu se recere abdicare, cu 5%;
- Depuneri făcute cu condițiunea de a se anunța ridicarea lor, cu 5 1/2% și
- Depuneri făcute pe timp mai îndelungat, de către biserici, școli, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Depuneri, ridicări sau anunțări se pot efectui și prin poștă.

Orăștie, la 1 Novembre, 1892.

[53] 7

„Direcțiunea“.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1893.

Budapesta — Arad — Teiuș										
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
10.—	8.05	8.05	—	2.15	pl. Viena	sos.	6.20	7.20	3.—	—
8.25	2.10	2.50	5.50	9.15	Budapesta	↑	7.25	1.20	5.50	—
11.28	4.07	6.14	8.57	11.12	Szolnok	↑	4.15	11.15	2.21	—
1.35	5.46	—	11.33	12.50	P. Ladány	↑	11.18	8.20	9.05	—
3.53	7.08	8.42	1.50	2.12	sos. Oradea-mare	pl. sos.	10.46	7.20	8.40	—
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	pl. Oradea-mare	sos.	10.34	7.01	8.30	—
4.30	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	10.11	6.20	8.08	—
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	9.58	5.50	7.57	—
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	9.44	5.28	7.46	—
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	9.10	—	7.17	—
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	↑	8.54	—	7.02	—
8.05	10.37	6.24	6.24	—	Ghirbău	↑	8.03	—	6.24	—
8.32	—	6.59	6.59	5.55	sos. Cluș.	pl. sos.	7.28	—	5.53	—
8.49	—	11.10	8.40	6.11	pl. Cluș.	sos.	7.—	—	5.28	—
9.06	—	11.32	9.08	6.27	Apahida	↑	6.49	—	5.17	—
10.08	—	12.50	10.40	7.28	Ghiriș	↑	6.24	—	4.55	—
10.37	—	1.25	11.25	7.50	Cucerdea	↑	5.59	—	4.33	—
10.59	—	1.43	11.54	—	Ujóra	↑	5.43	—	4.17	—
11.07	—	1.52	12.04	—	Vintul-de-sus	↑	4.42	—	3.30	—
11.31	—	2.18	12.34	8.17	Aiud	↑	4.20	—	3.03	—
11.48	—	2.40	—	8.33	sos. Teiuș.	pl. sos.	4.58	—	2.36	—
12.25	—	—	1.40	8.38	pl. Teiuș.	sos.	3.40	9.40	2.19	—
12.50	—	—	2.17	—	Crăciunel	↑	3.04	9.05	1.39	—
1.04	—	—	2.35	9.09	Blaș	↑	—	—	—	—
1.35	—	—	3.14	—	Micăsasa	↑	—	—	—	—
1.50	—	—	3.34	9.42	sos. Copșa-mică	pl. sos.	—	—	—	—
2.13	—	—	3.49	9.44	pl. Copșa-mică	sos.	—	—	—	—
2.32	—	—	4.11	9.59	Mediaș	↑	—	—	—	—
3.04	—	—	4.48	10.22	Elisabetopole	↑	—	—	—	—
3.39	—	—	5.27	10.51	Sighișoara	↑	—	—	—	—
4.01	—	—	6.10	11.13	Hașfalău	↑	—	—	—	—
5.26	—	—	7.52	12.26	Homorod	↑	—	—	—	—
6.08	—	—	8.30	12.58	Agostonfalva	↑	—	—	—	—
6.40	Tr. de	—	9.03	1.15	Apața	↑	—	—	—	—
7.16	per-sone	Tren	9.38	1.34	Feldioara	↑	—	—	—	—
8.—	—	10.25	2.09	—	sos. Brașov	pl. sos.	—	—	—	—
—	11.—	5.15	6.18	2.19	pl. Brașov	sos.	—	—	—	—
—	12.26	5.57	7.10	3.01	Timiș	↑	—	—	—	—
—	1.11	6.29	7.40	3.31	Predeal	↑	—	—	—	—
—	8.45	12.20	10.50	9.15	sos. București	pl. sos.	—	—	—	—

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova										
Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
9.06	11.—	9.—	9.15	4.15	pl. Viena	sos.	6.15	2.45	3.16	7.05
Vineri	—	—	—	—	Budapesta	↑	7.10	9.14	10.27	1.20
1.55	8.25	2.35	6.30	10.10	pl. Timișoara	sos.	9.50	5.50	5.13	7.50
5.18	5.20	7.59	4.24	3.36	sos. Timișoara	pl. sos.	9.20	—	5.07	7.42
—	6.15	8.25	5.25	9.30	Caransebeș	↑	6.22	—	12.53	5.31
—	9.35	10.41	8.23	3.30	Băile-Herculane	↑	3.40	—	12.53	3.21
11.28	—	12.52	10.58	7.36	Verciorova	↑	2.26	—	12.10	2.10
12.09	—	1.25	2.10	—	București	↑	—	—	4.03	5.50
10.55	—	11.40	—	—	—	—	—	—	—	—

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.										
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	2.35	8.15	3.11	8.58	Cucerdea	↑	7.40	2.37	8.25	1.18
—	3.26	9.01	3.57	9.44	Ludoș	↑	6.55	1.51	7.36	12.22
—	5.07	10.27	5.23	11.11	Oșorheiu	↑	5.30	12.25	5.54	10.35
—	5.50	10.42	5.36	—	Reghinul-săs.	↑	5.18	9.35	5.05	—
—	7.25	12.15	7.15	—	—	—	3.50	8.—	3.22	—

Simeria (Piski) — Hunedóra										
Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară
6.15	10.35	4.20	9.50	—	Simeria	↑	5.30	10.25	3.10	8.49
6.38	11.54	4.43	10.08	—	Cerna	↑	5.14	10.05	2.54	8.29
7.13	12.20	5.18	10.32	—	Hunedóra	↑	4.50	9.38	2.30	8.—

Brașov — Chezdî-Oșorheiu										
Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară
5.46	8.50	—	3.10	—	Brașov	↑	8.18	1.49	—	6.56
6.19	9.31	—	3.53	—	Prejmer	↑	7.48	1.11	—	6.18
7.11	10.32	—	5.03	—	Sepși-S.-Georgiu	↑	7.02	12.10	—	5.17
8.31	12.08	—	6.40	—	Covasna	↑	5.46	10.34	—	3.39
9.08	12.54	—	7.26	—	Chezdî-Oșorheiu	↑	5.—	9.38	—	2.33

Mureș-Ludoș — Bistrița										
Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară
4.—	9.10	—	4.20	—	Mureș-Ludoș	↑	6.46	7.21	—	—
6.48	12.41	—	—	—	Țaga-Budatelic	↑	4.14	4.50	—	—
9.59	4.55	—	—	—	Bistrița	↑	—	1.16	—	—

Arad — Timișoara										
Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară
—	6.25	11.30	5.58	—	Arad	↑	9.44	3.45	10.55	—
—	7.32	12.47	6.46	—	Vinga	↑	9.02	2.41	9.46	—
—	8.42	2.04	7.39	—	Timișoara	↑	8.—	1.11	8.15	—

Simeria (Piski) — Petroșeni — Lupeni										
Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară
—	6.—	11.28	4.10	—	Simeria	↑	10.32	3.24	9.35	—
—	7.21	12.48	5.39	—	Hațeg	↑	9.02	2.03	8.25	—
—	9.45	3.40	8.48	—	Petroșeni	↑	5.56	11.25	6.16	—
5.15	—	4.05	—	—	—	—	—	9.58	—	8.38
6.20	—	5.10	—	—	Vulcan	↑	—	9.07	—	7.45
6.40	—	5.30	—	—	Lupeni	↑	—	8.35	—	7.13

Budapesta Predeal										
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
10.—	8.05	8.05	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	3.—	7.20
8.25	2.10	2.50	5.50	9.15	Budapesta	↑	6.20	7.30	6.35	1.50
11.28	4.07	6.14	8.57	11.12	Szolnok	↑	2.55	5.23	3.31	11.46
1.35	5.46	—	11.33	12.50	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.16	10.05
3.53	7.08	8.42	1.50	2.12	sos. Oradea-mare	pl. sos.	Tr. de	2.25	11.04	8.43
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	pl. Oradea-mare	sos.	per-sone	2.18	10.44	8.38
4.30	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	—	—	9.30	—
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	—	1.26	9.10	7.47
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	3.53	—	8.31	7.08
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	↑	2.58	12.47	7.53	6.39
8.05	10.37	6.24	6.24	—	Ghirbău	↑	1.13	—	6.53	—
8.32	—	6.59	6.59	5.55	sos. Cluș.	pl. sos.	12.17	11.01	6.14	5.25
8.49	—	11.10	8.40	6.11	pl. Cluș.	sos.	—	10.45	5.14	4.48
9.06	—	11.32	9.08	6.27	Apahida	↑	—	—	4.45	4.23
10.08	—	12.50	10.40	7.28	Ghiriș	↑	—	9.23	3.18	3.—
10.37	—	1.25	11.25	7.50	Cucerdea	↑	—	8.54	2.31	2.08
10.59	—	1.43	11.54	—	Ujóra	↑	—	—	2.13	2.34
11.07	—	1.52	12.04	—	Vintul-de-sus	↑	—	—	2.05	1.51
11.31	—	2.18	12.34	8.17	Aiud	↑	—	8.24	1.35	1.23
11.48	—	2.40	—	8.33	sos. Teiuș.	pl. sos.	—	8.07	1.08	1.23
12.25	—	—	1.40	8.38	pl. Teiuș.	sos.	—	8.—	12.28	—
12.50	—	—	2.17	—	Crăciunel	↑	—	—	11.57	—
1.04	—	—	2.35	9.09	Blaș	↑	—	7.31	11.42	—
1.35	—	—	3.14	—	Micăsasa	↑	—	—	11.06	—
1.50	—	—	3.34	9.42	sos. Copșa-mică	pl. sos.	—	6.57	10.4	—
2.13	—	—	3.49	9.44	pl. Copșa-mică	sos.	—	6.55	10.31	—
2.32	—	—	4.11	9.59	Mediaș	↑	—	6.42	10.09	—
3.04	—	—	4.48	10.22	Elisabetopole	↑	—	6.21	9.31	—
3.39	—	—	5.27	10.51	Sighișoara	↑	—	5.54	8.53	—
4.01	—	—	6.10	11.13	Hașfalău	↑				